№ 3. КИЇВ. ЛЮТИЙ 1951 р. РІК ВИДАННЯ XI ЦІНА 1 КРБ.

ПЕРЕЦЬ

Мал. В. СЛИЩЕНКА

ВІДВЕРТІ ГОЛОСИ ПРИ ТАЄМНОМУ ГОЛОСУВАННІ

КАТ ВІДЗНАЧАЄ КАТА

Кривавий кат відзначає кривавогоката.

Президент Трумен нагороджує свого військового «генія» Макартура орденом за корейські мокрі діла!

Ще б пак не нагородити!

Адже скільки дітей, жінок, дідів та бабусь убив і покалічив, скільки корейських міст і сіл зрівняв із землею.

І дивіться, який президент раденький... Ги-ги-ги!

Не з того тільки боку, як по-нашому, Трумен Макартурові ордена чіпляє...

«Полководець» у Кореї спиною воює...

Ну й чіпляв би вже ордена на тім боці, яким Макартур воює!

По справедливості!

В УКРУПНЕНОМУ КОЛГОСПІ

(ЧАСТУШКИ)

Вийди в поле і радій:
Гей, роздолля в полі!
Що врожайність, що удій —
Ну, неначе в Шполі.

Підбиває рахівник
Карбованці, тонни.
— Я до тисяч, каже, звик,
Тут тобі — мільйони.

Йдуть до кузні ковалі,
Як співають півні.
Дисципліна взагалі
На високім рівні.

Бригадир (наука ж—сила!)
Вільямса читає.
Що йому не зрозуміло,
Голову спитає.

А для того голови
Чисто все відкрито,
А у того ж голови
Вищая освіта.

Чи то села, чи міста —
Життя — повна чаша.
Хорол-річка не та,
Не відстала й наша.

Та і ми — такий вже час!—
Роду молодецького.
Гідростанція і в нас,
Як у Дубковецького.

М. САЗОНОВ.
м. Городище,
Київської області.

Здоровенькі були!

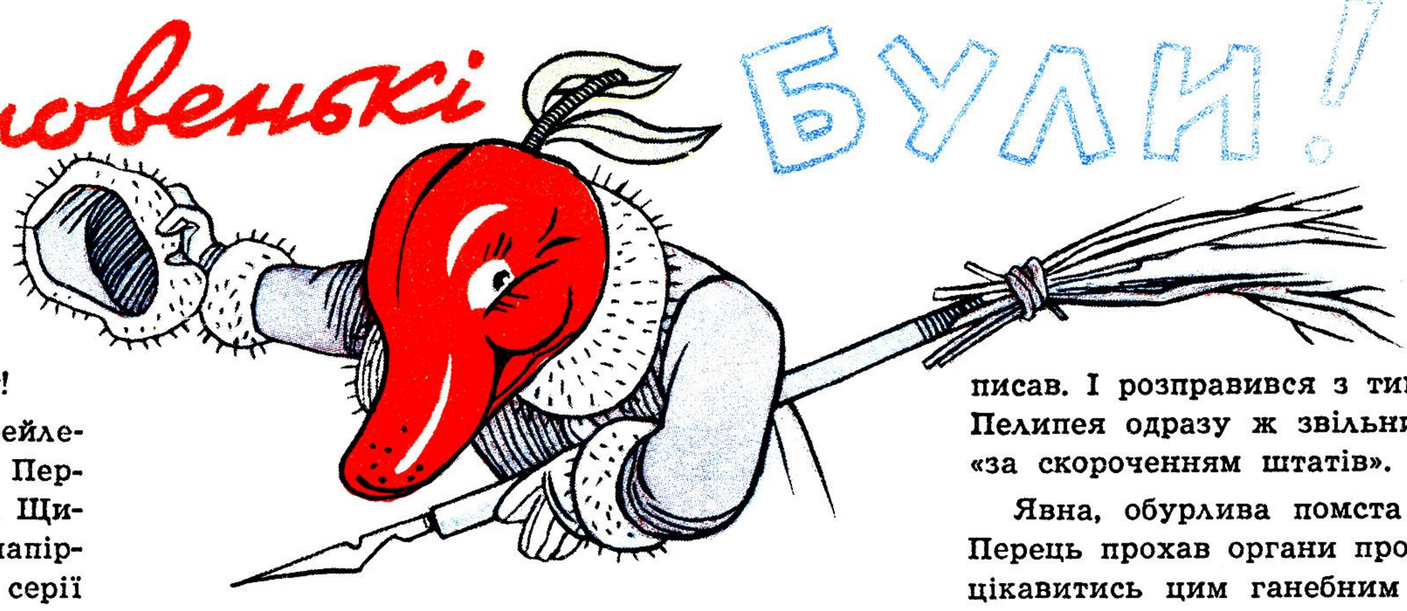

Лист прокуророві Київської області тов. МАЛОМУ.

Шановний Григорію Петровичу!

Одержав Вашу відповідь на фейлетон «Не туди увага!», вміщений у Перці ще в листопаді минулого року. Щиро дякую! Давно не читав таких папірців. Це яскравий екземпляр з серії тих формально-бюрократичних творінь, про які говорять:

— Так собі папірець. Аби очі затулити!

У минулому році, як Вам, Григорію Петровичу, відомо, в Городищенському районі, Київської області, трапилась прикра, я б сказав — дика, історія. Тут розправилися з сількором Опанасом Пелипеєм.

Хто такий товариш Пелипей (а не «гр. Петилей», як Ви написали у своїй відповіді)? Тов. Пелипей працював у райвідділі сільського господарства на посаді техніка-будівельника. Людина чесна, людина принципова. І як кожна чесна й принципова людина, Пелипей не мирився з фактами грубого порушення Статуту сільськогосподарської артілі в деяких колгоспах району. Він написав листа до Перця, в якому викривав порушників та їх покровителів. У тому числі — старшого землевпорядника районного відділу сільського господарства Радченка. У тому числі й завідувача райсільгоспвідділу Вакуленка.

Перець надіслав Пелипеєвого листа для перевірки і вжиття заходів начальникові обласного управління сільського господарства т. Савченкові. Тов. Савченко надіслав листа Вакуленкові, щоб той уважно перевірив факти, викладені в кореспонденції, і дав свої висновки.

Як уже писалося у фейлетоні «Не туди увага!», Вакуленко зрозумів вказівку свого безпосереднього начальника більш, ніж оригінально.

«Уважно, кажете? Добре!» І почав уважно перевіряти почерки своїх співробітників. Перевіряв, звіряв і таки докопався, хто писав. І розправився з тим, хто писав. Пелипея одразу ж звільнили з роботи «за скороченням штатів».

Явна, обурлива помста за критику. Перець прохав органи прокуратури зацікавитись цим ганебним фактом розправи з сількором і так зацікавитись, щоб у затискувачів критики назавжди пропала охота «скорочувати» робсількорів. А як же інакше?! У подібних випадках слово надається прокурорам.

Два місяці Перець чекав цього слова, Григорію Петровичу. І що ж він почув? Він почув, що факти, викладені у фейлетоні «Не туди увага!», підтвердились. Він почув, що «згадані порушення Статуту сільгоспартілі були усунені». Він почув, що «гр. Петилей О. Ф. з роботи був звільнений у зв'язку з скороченням у райвідділі сільського господарства штатної одиниці техніка-будівельника». І все! Здоровенькі, мовляв, були! Порушення усунули, того, хто ці порушення викрив, теж усунули, — отже, вважайте обурливу городищенську справу закінченою.

Не згоден, рішуче не згоден з Вашою позицією у цій справі. Не туди увага! Більшовицька критика й самокритика, Григорію Петровичу, є могутньою рушійною силою нашого розвитку, могутнім інструментом у руках партії. І кожен прояв затиску критики, а тим більше розправи за критику слід розглядати, як антигромадський, антидержавний акт, як тяжкий злочин.

Отже, увагу, серйозну увагу туди — на Вакуленка і взагалі на вакуленків, — ворогів більшовицької критики й самокритики.

Отже, будемо вважати городищенську справу **не закінченою.**

Покладаю на Вас надії і вітаю від щирого серця.

Од Вашого ПЕРЦЯ.

З подорожей перця

Приємного апетиту!

Довелося якось мені, Перцеві, бути на нараді працівників громадського харчування. Один з учасників закінчив свою промову так:

— Товариші! Любіть споживача, турбуйтеся про нього!..

І вирішив я, дорогі мої читачі, на собі відчути цю любов і турботу.

— Приємного апетиту! — побажали мені, коли я вирушив із редакції у свою подорож.

НАЙБЛИЖЧИМ ЧАСОМ...

І ось я на заводі «Більшовик», в їдальні № 668. Насамперед беру паспорт їдальні — меню. Хороший паспорт, вибір страв великий. Доки в меню дивився — їсти хотілося, а глянув навкруги — апетит пропав. Уміють тут готувати, та не вміють подавати. Просторий зал їдальні непривітний, сірий... Хоч би тобі одна картина або вазон око милували. На столах потерті, а місцями вже й подерті клейонки. Меблі давно просять поновити їх фарбою.

— Найближчим часом ми все обновимо, все підправимо,— ще й не почувши мого запитання, відповідає зав. їдальнею т. Оринштейн. Видно він добре вже завчив цю фразу.

— Обновляйте,— кажу,— а я піду в їдальню, що на розі Брест-Литовського шосе і Польової. Вона теж обслуговує робітників заводу.

Прийшовши в цю їдальню, вирішив я пообідати, та, доки дочекався борщу, так замерз, що зуб на зуба не попаде. Ложка в руках стрибає, але — уявіть собі — борщ не виливається. Замерз у ложці! Глянув на стіни — і побачив себе.

— Що це у вас, стіни дзеркальні? — запитую.

— Ні, з льодком у нас стіни!

— Як же ви тут працюєте? — питаю буфетницю т. Сироту. А вона у відповідь кинула лише одне слово:

— Цвітуть!..

— Пробачте, ніяких квітів не бачу.

— Які там квіти! Продукти цвітуть, цигарки цвітуть, а вони все тягнуть.

— Хто і що тягне?

— Запитайте у директора їдальні Немировського.

Поговорити з Немировським не пощастило, бо він захворів, застудившись у їдальні.

Як стало мені потім відомо, тягнуть керівники четвертого тресту їдалень (де директором т. Литвинюк) безкінечні розмови з керівниками заводу, щоб протягти теплову магістраль від котельної заводу до їдальні. Тягнуть, тягнуть і ніяк протягти не можуть.

Хороші цехи на заводі «Більшовик». І часто відвідує їх директор заводу т. Пономарьов. Та чомусь забуває він зайти у цехи харчування. А від їхньої ж роботи — так багато залежить!

«КАПУСТА ПРОВАНСАЛЬ»

А от мебльова фабрика ім. Боженка. Біля дверей їдальні зібралися робітники. Директор їдальні т. Бердичевський виголошує перед ними промову, закликає їх бути витриманими.

Відчинилися двері і почався... штурм. Витримки невистачило, бо обідаючих багато, а їдальня тісна, місць зовсім мало, та й час обмежений.

Вдавили й мене в їдальню. Підхожу до буфету.

Чимало тут випивки, та не видно закуски: лише два сорти ковбаси та кілька банок консервів. Пробачте! Була ще в буфеті квашена капуста. Але диво з нею трапилось. Поки стояла вона в діжці, то була звичайною капустою. А як тільки перенесли її в буфет,— перетворилася вона на «капусту провансаль». Назва змінилася, але смак капусти від цього зовсім не змінився.

Хтось із робітників зауважив:

— Ех, якби в цю капусту та додати цибулі з олією!

Але ж калькуляція не дозволяє додавати до капусти приправи. Як часто від того, що калькуляція не передбачає, споживач утрачає!

Меню в цій їдальні довге, але недовговічне. Хто раніше за стіл сів, той смачніше з'їв, а для переважної більшості відвідувачів залишаються дві-три страви, та й ті часто подають холодними. Мабуть, турбуються, щоб одвідувач, поспішаючи, не опікся.

Чия ж це їдальня?

Перший її господар — управління робітничого постачання тресту «Укрмебель». Керує управлінням т. Чернега, а в управлінні лише оця одна їдальня. Ну, як же тут упораєшся з нею!

Другий господар — керівники фабрики. Голова фабкому т. Фантаній каже:

— Раніше в нашій їдальні було ще гірше.

Убивча логіка! Насамперед вона б'є по тих, хто її дотримується.

Поїхати б подібним керівникам на четверту взуттєву фабрику та й повчитися. Там у їдальні світло, чисто, затишно, страви смачні, поживні і подають їх швидко і ввічливо. Та хіба тільки там?

ЗАГЛЯНУВ...

А загляну ще в закусочні,— подумав я, вийшовши з фабрики ім. Боженка.— Подивлюся, як там турбуються про споживачів, як люблять їх.

Вулиця Саксаганського, 131. Читаю вивіску: «ОРС НОД-3. Морозиво—води». Заходжу. Брудно, непривітно. Все ж таки сідаю і прошу прибрати із столика. Прийшла прибиральниця і одним помахом руки прибрала папір і об'їдки... на підлогу. Дивлюсь, стоїть на столику посудина, зліплена чи не первісним гончаром, а в ній якась коломазь, а в тій коломазі стирчить тріска. Виявляється — гірчиця! Замовляю гарячі сосиски. Люб'язно накладають їх мені на шмат сірого паперу. Беру замовлене до рук, папір розкисає, і сосиски тікають на підлогу. Тут я втрачаю терпець і починаю виясняти...

Виявляється, що начальник отого самого ОРС НОД-3 т. Куперов дуже турбується... Не подумайте, що про споживача. Турбує його виторг. А щоб навести в цій, з дозволу сказати, «закусочній» хоч який-небудь лад,—йому й на думку не спадає.

Виявляється, що районний санінспектор тут не буває, бо наглядати за цією «точкою» повинна залізнична санінспекція. А залізнична — у свою чергу надіється на районну інспекцію. Отак і засанінспекторили...

Побував ще я на Подолі в закусочних № 660 і № 687 1-го Київського тресту їдалень. І зовнішній вигляд цих закусочних, і

продукти в них, і обслуговування такі, що язик не повернеться сказати: «Приємного апетиту».

КОРЧОМКИ В ПАВІЛЬЙОНАХ

Ще як був я на заводі «Більшовик», один з робітників сказав мені:

— А ти б, Перче, зайшов у магазин «Вино—тютюн». Там для тебе є робота.

Послухав я поради. Заходжу у так званий вино-тютюновий павільйон Жовтневого райхарчоторгу. Аж на тобі! Павільйон виявився тісною, забрудненою і холодною хижею, в якій мало вина, а ще менше тютюну. Але в цій хижі зробили закусочну.

Заглянув я після цього ще в один-другий магазин «Вино—тютюн» і побачив, що спритні ділки перетворили ці магазини в корчомки найгіршого гатунку. У непридатних приміщеннях люди п'ють і їдять. Ні столика, ні тарілки, а часто й води нема, щоб стакан помити.

— Якби не оборот, чи терпіли б ми їх?— чистосердечно признався комерційний директор Жовтневого райхарчоторгу т. Фесенко.

— І ніхто не бере вас за них в оборот?

— Байдуже... Та про ці магазини знають і в Міністерстві торгівлі.

Довелося їхати до міністерства.

— Що повинні робити магазини «Вино—тютюн»? — запитую заступника начальника сектора організації торгівлі міністерства т. Наливайка.

— Звичайно, продавати вино і тютюн.

— А чи знаєте ви, що робиться в них?

— Знаємо. Але міністерство дозволу на це не давало. Ні, ні!

Виходить, ніхто не дозволяв. Але ніхто і не забороняв.

ДАВНО ПОРА!

Ох, і находився я того дня. І надивився. Бачив на Басейній вулиці, № 3 закусочну, яку відкрив без дозволу міськторгвідділу директор Ленінського райхарчоторгу Рихтаненко. Таку ж самодіяльну закусочну бачив і на Червоноармійській, № 4. А на Подолі, на Нижньому валу, біля магазину № 745, як гриб до пенька, притулився тісний закапелок. Теж закусочна! Теж ніким не дозволена. На подібний гриб наткнувся і на вул. Кірова, біля магазину № 800.

— Та доки ж будете терпіти у столиці таке неподобство? — запитав я зав. міськторгвідділом т. Костіна:

— Ось зачекайте, ми ще доберемось до них... Ми доберемось!

— Хто ж повинен слідкувати за чистотою в закладах громадського харчування? — запитав я після всього, що бачив, міського держсанінспектора т. Гуслиць.

— І ми, і санітарно-епідемічні станції, і санінспектори торговельних організацій,— весело відповіла Гуслиць.

Он скільки господинь, а хата неметена!

* * *

Ой, давно вже пора добратися. Кому слід і до кого слід.

Подорожні враження ПЕРЦЯ записали:
Л. ГРОХА, Г. БЕЗБОРОДЬКО, І. ЗОЛОТАРЕВСЬКИЙ.

До 33-річчя Радянської Армії

Мал. БЕ-ША

— НА ПАКТИ Є АКТИ

Перечниця

ДВАНАДЦЯТЬ ОДИНИЦЬ

МИ ЗВ'ЯЗАЛИСЯ по телефону з директором Сталінського обласного історичного музею т. Євсєєвим і попросили його розповісти про свою роботу. Ось що нам розповів т. Євсєєв:

— Музей засновано в грудні 1943 року. В штаті музею, крім мене, є ще одинадцять одиниць: два наукові працівники, два екскурсоводи, бухгалтер, рахівник-касир, секретар-друкарка, фотограф, швейцар, двірник, охоронець...

— Як працює музей? — поставили ми навідне питання.

— Нічого... Працює.

— А як з відвідуванням?

— Музей відвідують всі: і я, і наукові працівники, і екскурсоводи. Відвідуємо, коли дають зарплату.

— А як інші відвідувачі?

— Інші? А чого іншим сюди ходити? Музей ось уже сім років для відвідувачів закритий...

В заключній частині бесіди т. Євсєєв дуже дякував завідуючому обласним відділом в справах культосвітніх установ т. Фурику за гаряче піклування про всі дванадцять штатних одиниць.

ЯК ДОМА...

ПРО завідувача Путильського райВНО (Чернівецька область) В. Д. Космачова розповідають, що він — людина, винятково віддана школі. Така віддана, така віддана, що день і ніч не виходить з шкільного приміщення. Навіть їсть і спить у класі. І іншої меблі не визнає, крім шкільної. І іншим паливом не користується, крім шкільного. Навіть прибирає за Космачовим шкільна «технічка».

Щодо тих п'яти класних кімнат Путильської середньої школи, в яких Віктор Денисович ще не сплять і не обідають, то в них поки що вчаться учні дев'яти класів та розміщаються бібліотека, вчительська та фізичний і хімічний кабінети.

«Що моє — то моє, а що шкільне — теж моє» — отаке життьове правило Космачова.

Доведеться його в цьому розчарувати!

ГРОШІ ТА СОВІСТЬ

Одеський «Укрелектромонтажзавод» (директор т. Юсичев) одержав від радгоспу № 809, Лисогірського району, Миколаївської області, 6773 карбованці, ще й 66 коп. за ремонт електрогенератора. Гроші взяли, а роботу здали браковану. Генератор відразу вийшов з ладу. **(З листа до редакції).**

Не забули й копійки! Все сповна стягнули.
Лиш про совість про свою ловкачі забули.
Спідтишка всучили брак. (Став же генератор!).
Знать, директор там сидить — явний комбінатор.
Мабуть, зведення дає він у трест хороші:
Діло йде, мовляв, у нас! Заробляєм гроші!
Хай, де треба, розберуть цю коротку повість
І в директора візьмуть зведення... про совість.

Львівська обласна контора кінопрокату вдалася до світлової реклами. Темного вечора над містом спалахнули яскраві слова:

> Областна контора повідомляє, що найблищими днямі на екрані випускається художний кіно-фільм «Мусорський».

Оце так рекламнули!

З вини органів кінофікації в клубах багатьох населених пунктів, де раніш були дрібні колгоспи, не демонструють кінофільмів. Жителям цих сіл доводиться ходити в кіно за п'ять-шість кілометрів. (З листа до редакції).

Мал. С. САМУМА

— На жаль, і від нас не близько!

ЯК АНДРІЙ КАРАЧ ГОЛОСУВАВ ЗА МУЖИЦЬКОГО КАНДИДАТА

...Було це давним-давно, ще за «небіжки» Австрії і «татунця» Франца-Йосифа. Тяжкий це був час, ой, тяжкий, діти!

Пам'ятаю: розписав цісар вибори. Панки поставили свого кандидата, а ми, мужики, свого, мужицького. Староста, як облуплений, розбивався по селах, лякав селян штрафами, податками, як не будуть голосувати за панського посла.

Якось так за кілька тижнів до виборів кличуть мене до громадської канцелярії.

— Андрію,— каже війт до мене,— тебе вся наша громада обрала за свого виборщика.

На мене напав страх. Зараз кожний голосує сам. А тоді ціле село посилало одного виборщика з бюлетенем, і він віддавав голос за все село... Ви ж тільки подумайте! Легше було, як то кажуть, багачеві до неба дістати, ніж мужикові дійти до виборчої скриньки. Десять разів могли по дорозі вирвати в тебе картку і обдурити так, що не зчуєшся, як лишишся без голосу... А коли мужик буде твердий і глухий, як камінь, та й обмине всі спокуси, то його ніяк не впустять усередину. Двері стережуть, ніби ті пси, жандарми. Ні пройти, ні пролізти... Але що ж?.. Обібрався грибом, то лізь у борщ, хоч сторч!..

...У середу ледь-ледь світало, а я вже був за селом. Чую: доганяє мене якась бричка. Озираюся — аж це наш пан маршалок...

— Сідайте, Андрію, під'їдете,— усміхається пан.

Сідати, так сідати. Їдемо... А з думки у мене одне не сходить: чого ж це панок такий добренький став?

— А куди ж це ви, сусіде? — питає пан і підкручує пишного вуса.

— Та я до міста... Може, щось жінці до хати куплю...

— Га-га-га!.. До міста, кажете?.. А відколи це ви, Андрію, так спаніли, що в жнива кидаєте роботу і до міста ідете?.. Ой не крутіть, я й так знаю. Голосувати?..

— Та...

— Киньте ви це діло, Андрію. Це не мужицька робота. Ось краще ви порвіть свій бюлетень, а я вам дам урядовий. Мужицький посол і так не вийде!.. А за це я вам дам оте пасовисько під горою. Добре?.. В селі і знати не будуть, за кого ви голосували. Ну?..

Я, як самі знаєте, був бідняк з діда-прадіда, не раз доводилося наймthemись у пана... А тут ще й те пасовисько!.. Але я відмахнувся від спокуси, наче від самого чорта:

— Ні, пане маршалку, я села не продам!..

— Гов! — крикнув пан до фірмана, і я не зчувся, як опинився в рові. Бричка знялася, як птах, і щезла на закруті...

Устав я, почухався і сплюнув: «Починається...»

Дійшов до міста. Перед будинком, де була виборча дільниця, вже стояло кілька виборщиків-селян. Між ними крутилися і вимахували руками якісь підпанки. Не встиг я оглянутись, аж хтось тягне мене за рукав:

— Слухайте, газдо! Нате вам 20 ринських, продайте голос...

— Пішов ти геть, мерзо!..

Чую, а чиясь рука вже в пазусі, хтось тягне хустину. Я зубами за ту руку. Хтось скрикнув, хтось зірвав з мене капелюх... Чорт з ним!.. Аби скоріше до дверей...

Дивлюсь я — аж на дверях стоїть знайомий жандарм з карабіном. Цей жандарм не раз, бувши в нашому селі, заходив до мене води напитися. Я просто до нього, хочу чимдуж у двері проскочити.

— Ти, хлопе, куди? — гаркнув враз жандарм.

— Пане Валерій, ви що, не пізнаєте мене? Та ж я Андрій, що...

Тут мені в очах свічки засвітилися, що мало не впав. То Валерій заїхав мені в зуби...

— Марш, мужиче, до жолоба!..

Я обернувся і пішов назад. У голові шуміло, і я сів на каміння під якимсь плотом. Сиджу я, і світ мені не милий. Мужицькі виборщики попритулювалися по завулках...

Несподівано шибнула мені щаслива думка. Побіг я до знайомого перукаря:

— Як хочеш, так і роби, але зроби мене зараз паном...

— Та як?

— А так, підголи мені вуса по-панськи, підстрижи голову «під польку» і давай сюди свою святкову одежину... Та не забудь обілляти мене тою водою, що на кілометр пахне...

...Скоро я був готовий. Дивлюсь у дзеркало — і не пізнаю себе. На мене визвірився з люстра нібито якийсь екзекутор, ніби ксьондз, ніби якась інша напасть... Тьфу, щез би!..

Іду я містом, паличкою постукую і просто прямую до будинку, де голосують. Дивлюсь, а наші селяни мені з дороги вступаються, кланяються низенько, а я йду і носа задираю. А серце молотом б'є: як це пролізти у двері? Пізнає чи не пізнає клятий жандарм?..

Іду прямо в двері і... лишенько!.. Мало не луснув зо сміху!.. Мій Валерій раптом б'є закаблуками, ніби перед фельдфебелем...

Підходжу до столу, виймаю папери і кажу:

— Пане старосто, це мої документи! А оце картка на мужицького кандидата! — І власною рукою, щоб не одібрали, кидаю до урни.

Староста зразу почервонів, потім посинів, але вже було запізно. Він кивнув головою до двох жандармів, що стояли у дверях, і сказав до них солоденько:

— Пане Міхале і пане Юзефе, покажіть панові виборцеві дорогу звідси, щоб часом не заблукався в коридорах...

От тобі й маєш! Знову, видно, без бійки не обійдеться!

...По крутих сходах я сам не сходив, мене знесли, як пана... Ще два-три стусани під ребра — і я був надворі...

Іду дорогою, мов п'яний, обтираю заюшений ніс — і сміюся, сміюся, сміюся... Сміюся з панів, що дали обдуритись.

От так я голосував за мужицького кандидата.

Володимир БАНДУРАК.

Городенківський район,
Станіславської області.

Юрій ЯНОВСЬКИЙ

Ілюстрації В. ГЛИВЕНКА

ЧИСТЕ МИСТЕЦТВО

Будинок Київської семінарії багато років стоїть на горі над Подолом. З вікон, що виходять на Кожум'яки, видко Щекавицю, Замкову гору, далекий у блакитній млі Вишгород, кремлівський шмат Дніпра. Прибігши на Поділ, бурсак одразу потрапляв до Житнього базару у розпачливий лемент ляканих бублейниць та жвавих продуцентів сластьонів. Мисливський хист юних паливод, битих на трудному мистецтві зникання в натовпі з в'язкою бубликів, був відповідно оспіваний у тогочасних піснях і кантах. Сам ворожбит Гоголь подарував бурсацькій голоті не одну ласкаву й молоду посмішку.

У будинкові радянська влада заснувала художній інститут з факультетами малярства, скульптури, архітектури. Годованці тамтешніх муз позбавлені бурсацьких звичок, не бігають, звичайно, на Житній у справах, про які складено канти. Вони не п'ють корцями оковитої, не смалять скаженого тютюну, не влаштовують гомеричних битов. Озброєні саморобними етюдниками, студенти гетьманщини винишпорюють Київ з його околицями, змальовуючи поетичні куточки, зелені пагорби, будинки й вулиці, сади й задніпрянські ліси, постаті славних трударів міста.

Часом поетичні їхні нахили виявляються в застрашливих шевелюрах, чумацьких вусах, а бурсацький вплив приміщення спонукує протягом ночі співати одчайдушних і голосних пісень. Загалом же це — милі й роботящі наші студенти, плоть від плоті, кість від кості трудового народу, майбутні Мікеланджело, Репіни, Степани Ковніри...

...У канцелярії інституту, де студенти одержували командировочні посвідчення, двоє друзів спробували пояснити (хай платонічно!), що аж ніяк недоцільно пхати їх до колгоспу на художню практику. Дарма, що сам колгосп висловив згоду прийняти студентів. Чим бо вони там збагатять архітектуру чи скульптуру? Секретарка інституту поспівчувала практикантам, і на цьому стіни рідного учбового закладу байдужісінько лишилися у них за плечима.

Поїзд зупиняється на маленькій станції, друзі з этюдниками, папером, теками й чемоданами злазять на перон і сумовито дивляться у хвіст нетерплячим вагонам, які цокотять уже далі. Ніде ні душі. Сонце опустилося на крони дерев і звідти блискає до приїжджих, немов грається з ними в піжмурки. Трохи парко. Зловісна грозова хмара заходить збоку, суне низько, пливе, клубочить чорними хвилями, які випливають одна поперед одної, кладуть поступово сутінкову млу на вечірню землю. Новенький будиночок вокзалу стоїть ще під сонцем: рожевий, з червоним черепичним дахом, з колонами обабіч дверей. Руїни старої станції, розбитої війною, захаращені бур'янами.

Студенти, не змовляючись, сідають на чемодани просто серед перону, примощують на колінах етюдники й, не бавлячи часу, швиденько ловлять баштовану чорну хмару, яскравий на її тлі осокір, промені сонця, що не вкладаються ні в яку акварель.

— Ну от, — лунає тенорок одного студента, — змалюємо, пане філософе Хомо Брут, оцей небесний хаос та й рушимо до колгоспу «Промінь Жовтня», як оті гоголівські бурсаки, що мандрували на кондиції...

— І вночі, пане риторе Тиберію Горобець, попросимось на ночівлю, на тебе сяде верхи відьма й вигравтиме, як конем, — у тон рокоче бас названого Хоми Брута.

—І покличе тебе сотник читати псалтиря над мертвою сотниківною...

— І прилетить розкошланий страшний Вій! — закінчує Хома, розчісуючи пальцями густі кучері.

Хома оглядається на станцію й притишує голос: — Летить, летить місцевий дух!

— Батіжок у руці, — зауважує Тиберій, борсаючись лихоманково в акварельних тонах, — може він з волами...

— То не батіжок, а жито...

Друзі замовкають, малюючи й скоса дивлячись на місцевого громадянина, який, побачивши студентів за роботою, підходить з поваги до мистецтва навшпиньках, стоїть тихенько.

Він у спецівці, в нагрудній кишені стирчить олівець і випинається записна книжка. Голова непокрита. Йоржик сивий. Очі пронизливі й трохи лукаві. Зморшки коло куточків очей показують гумор.

— Нічогенька хмарка, — каже людина з йоржиком. — доки змалюєте, щоб була не втопила... Драстуйте, молоді люди...

— Драстуйте, — не в лад відповідають студенти, — ви не знаєте, як нам добитися до колгоспу «Промінь Жовтня»?

— Знаю, — мовить запитуваний, подаючи студентам по черзі руку, — тільки немас вже того колгоспу...

— Як нема?! — злякано дивиться на названого Тиберія Хома. — У нас же командировки!

— І є і нема, — каже невідома людина, — із кількох колгоспів став у нас один, укрупнений. Там і той «Промінь» промениться... А ви ж оце, може, землевпорядники, хлопці? От зрадіють колгосники!

— Ми — студенти художнього інституту, — авторитетно заявляє Тиберій, — я архітектор, він — скульптор. Ну, отой, що творить пам'ятники, постаті з мармуру, бронзи...

— Та чув, — скромно каже людина з сивим йоржиком, — то оце ви до «Променя» на практику, чи як?

— Уявіть собі такий сум, на практику, — ображеним тоном каже Тиберій.

— А що ж тут сумного? — запитує невідомий. — Наші колгосники народ гарячий, спати не дадуть. Мистецтво в нас кульгає. Ганятимуть, як солоних зайців, хлопці!

Тиберій з обурення вмочає пензля не в фарбу, а в етюда.

— Пробачте, товаришу, ви може гадаєте, що ми їм будемо орати-сапати, косити-полоти?

Невідомий весело регоче.

— Дай боже, щоб художні ваші справи впорали!

Друзі подивляються один на одного.

— Кінчаймо, — каже названий Хома Брут, — зовсім змінилося освітлення... А ви, товаришу, не покажете нам — у який бік «Промінь Жовтня», чи як його тепер?

— Покажу. Кілометрів двадцять з гаком.

— Може стрінемо якого чумака з волами, — мовить Тиберій, орієнтуючись на Гоголя.

Невідомий посміхається у вуса.

— Нам по дорозі, підвезу й я. Волики маю путящі. І батога не беру, самі йдуть...

Студенти збирають речі, мовчки рушають за невідомим. Пройшовши палісадничок і завернувши за пакгауз, несподівано бачать сріблясту «Победу», яка самотньо красується на дорозі. Поруч із порожнім місцем шофера в машині сидить молодий парубок. Ніяких волів не видко.

— Сідайте на воза, товариші студенти, — каже людина з сивим йоржиком, — будемо рушати. Речі можна до багажника. Михайле, на ключа, одіпри. Це студенти, на художню практику...

Михайло вилазить з машини, мовчки допомагає запихати речі. Названі Хома й Тиберій в останню хвилину вагаються.

— Пробачте, товаришу шофер, — каже Тиберій, — може ви гадаєте з нас добрий калим брати, то помиляєтесь. Ми на студентському бюджеті, по десятці, більш не дамо...

Мовчазний Михайло, замкнувши багажника з речами, віддає ключа старому, знизує плечима. Старий сідає на водіяве місце, заводить мотора.

— Сідайте, чого там довго торгуватись. Проскочимо до дощу на бруківку... Хоч би не взнав хазяїн, що я калим вожу!..

Студенти замішано сідають.

Але з того боку, куди треба їхати, суне чорне й страшне хмаровидло. Немов на морі, всередині хмари закипають білі баранці. Водій рішуче повертає ліворуч на польову дорогу.

— Коли б яр проскочити до дощу, — каже заклопотано Михайло, подивляючись праворуч на хмару.

— А то що?

— Ремонтують брук...

Машина бадьоро біжить дорогою. Студенти, сидячи позаду, час від часу штовхають один одного й підморгують, забуваючи, що водій прекрасно бачить їх у дзеркальце. Хмара прискорює рух правого крила, щоб перетнути машині шлях, а «Победа» припускає бігти, сподіваючись проскочити під хмарою, не наразившися на зливу. Поле соняхів стривожено махає цупким листям, киває головами. Стара тополя край шляху вся стенається од раптового вітру, що б'е по її верхів'ю. Попереду з путивця пурхає клапоть пилу, другий, зводиться вихорець. На вітрове скло машини падають перші краплі.

У «Победе» всі мовчать. Яскравий сонячний день перетворюється швидко на сутінки. Попереду кружляє стовп сірого пилу. Живо геть хилиться під колеса. Раптом стає зовсім темно, і мільйони твердих. немов гумових, крапель б'ють по капоту, по склу, по дахові машини. Обабіч падає стільки води, що вона нагадує водоспад. Якийсь час машина йде рівно. Потім задні колеса шарпаються непевно, машина ковзається. Водій перемикає швидкість, вирівнює хід, проїздить ще трохи й потрапляє на початок бруківки, яка стелиться круто під гору. На дні яру машина перебігає через струмінь води поруч розібраного містка й, об'їхавши вправно кілька куп каміння, різко гальмує коло нового валу жорстви й піску, за яким калюжисту дорогу геть розрито й перекопано.

Задні пасажири клюють носами у плечі передніх, мотор глухне, злива молотить по машині, над яром застрашливо гуркоче, лускає, гахкає грім, блискавки наче арками перекривають яр.

— Приїхали, — каже водій спокійно, — не проскочили...

Мов у відповідь на таке визнання, злива припускає ще дужче. В яру западає справжня ніч.

— Спочивайте, пасажири, — продовжує водій, — тимчасом можна поспати...

— А назад? — з надією запитує Хома.

Михайло мовчки показує вбік на рівчак, яким дощова вода вже не просто плине, а вирує, реве, бурхаючи піною. Вийшовши з берегів, вона наближається до коліс машини.

— Сухо, тепло, — умовляє далі водій, — чого ще треба? Дощ перейде, дорога протряхне, не зоглянемось, як і доїдемо...

— Добре, що не я вів машину, — немов сам до себе зауважує Михайло, — до різдва б вистачило глузів!

— Ну то й що? — примирливо бурмоче старий. — Комбайни теж стають інколи серед поля...

— Не пам'ятаю в себе такого випадку...

Дощ реве, як шалений. Блискавки немов падають просто на машину. Щохвилини небо розчахується навпіл. Студенти приголомшено мовчать. Після одного особливо голосного випалу грому стає чути, як гроза, раптова літня гроза, притихає. Ще молотять по машині завзяті краплі, ще смикаються над краєм яру електричні розряди, та гуркіт грому вже запізнюється, показуючи, що грозова машинерія проплива далі.

Потроху западає тиша, тільки шумить і вирує в яру дощовий потік. Зорі викльовуються, висипають на небі — уміти, врочисті, рясні. Ніч заходить.

— Може б лампочку засвітити, — несміливо пропонує Тиберій.

— Тихше, — спиняє його Хома, — не чуеш, що сплять?

І справді, легко посвистує носом старий із йоржиком, плямкає уві сні губами Михайло. Солодко спиться їм під шум води.

Хома опускає скло в дверцятах, крізь машину тече вологе тепле повітря, напоене запахами дощу, озону, землі, соняхів, жита. Над далеким краєм яру з'являється заграва. Неначе під'їхала вантажна машина, і от-от з'являться над яром її фари. Натомість там похапцем сходить притьмарений місяць. Випари коливаються на його виді, як серпанок. Підбившися трохи, місяць ясніє, світло його лягає на протилежний схил яру, лишаючи дно в прозорій напівмлі. Промені дістають до людей у машині.

— Краса, — шепоче Тиберій, — зараз прилетить відьма...

— Спи, — штовхає Хома, — бодай зціпило!..

— Пане філософе Хома Брут, нас чекає відьомський шабаш! Ти пам'ятаеш, як там у Гоголя?

— Тиберій Горобець, я тебе викину з машини!

— Не сперечайтесь, молоді люди, — зауважує раптом спокійний голос водія машини, — колись тут може й були чорти. Сьогодні до яру ніякий чорт не загляне...

— Такий підходящий яр, — подає голос і Михайло.

— А ти ж думав! Чомусь люди полюбляють отакі місця для битов. Іще Хмельницький це місце посвятив: вирубав полк шляхти... Швачка в яру судив багатіїв, панів — словом, феодалів. Довгий час стояла корчма; «Козацька корчма» й досі зветься місце... Розбійники чатували... Скільки крові тут лилося внаслідок класових суперечок!..

— Тоді класів не було, — каже Тиберій.

— Не було? Може, й Гітлер безклясовий був?

— Інший час.

— Його танки так само не встояли! Недавно відвезли звідси на брухт кілька підбитих «тигрів»...

— Отут, у корчмі, мабуть, спинялися й бурсаки!

— Кортить йому свою відьму вмотивувати, — глузливо каже Хома й раптом галасує: — Ой! Рятуйте!

Схилом у яр біжить велетенська постать, освітлена місяцем. Шум дощової води в рівчаку поглинає кроки, і здається, що велетень рухається нечутно. Коли мана ближчає, можна помітити, що вона в трусах і майці. Легко перестрибуючи дощовий потік, постать наближається. Чути вже важке дихання й чалапання по воді босих ніг. Постать мчить, не зупиняючись, тільки мимохідь зиркає на машину.

— Мартине! — гукає навздогін старий. — Подзвони з бригади, нехай не турбуються! Виїдемо, як дорога протряхне!..

Мартин біжить далі. Швидко подужує крутий схил і зникає на тлі зоряного неба. Студенти сидять ошелешені.

— Знаменита особа, — каже старий, витримавши поважну паузу, — польова бригада на ньому тримається... Кандзюбиться наш Мартин цього року на Героя... На те йде... І пшениця, й кукурудза, і чумиза... Золотий майстер...

— Чого ж він, пробачте...

— Бігає? Захищає честь області! А може й республіки. Чули таке слово — стайер? Оце він! На довгі дистанції бігає... Спортивне товариство «Колгоспник»...

— П'ять кілометрів у той бік, — пояснює Михайло, — та п'ять біжить назад... Хвилини й секунди, точно... Одна година щовечора. А вдень — бригада.

— Кому ж він про нас дзвонитиме? — цікавиться Тиберій.

У машині довго панує мовчанка. Глухне шум води в рівчаку. На пахучій хвилі відсвіженого повітря до машини прокрадається заспів цвіркуна. Куценький мелодійний рип. Ще одна нота. Тюрлю-тюрлю! Степовий соловей...

(Закінчення в наступному номері).

ДО ОГОЛОШЕННЯ НАДЗВИЧАЙНОГО СТАНУ У США

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

Акції піднімаються...

А ці вже ніколи не піднімуться...

ТЕЛЕГРАФУЙТЕ!

Дозволь, Перче, нам, зв'язківцям, скористатись твоєю поштою, щоб передати таку телеграму:

«СТАЛІНСЬКА ОБЛАСТЬ КРАСНИЙ ЛИМАН НАЧАЛЬНИКУ РАЙКОНТОРИ ЗВ'ЯЗКУ ГОЛУБ'ЄВУ.

ТЕЛЕГРАФУЙТЕ ЧОМУ У КОНТОРІ ЗВ'ЯЗКУ ТЕМПЕРАТУРА НИЖЧЕ НУЛЯ ВІДПОВІДАЙТЕ ЯКИМ ЧИНОМ ВУГІЛЛЯ ЗАНАРЯДЖЕНЕ КОНТОРІ ОПИНИЛОСЯ НА ВАШІЙ КВАРТИРІ. НЕТЕРПІННЯМ ЖДЕМО ЩОБ ВАС КИНУЛО В ХОЛОД А ГРУБКИ РАЙКОНТОРИ В ЖАР.

ЗВ'ЯЗКІВЦІ».

ПОСТАНОВИ ЧИТАЄМО...

Попереджуємо тебе, друже Перче: приїхавши в Полтаву, не шукай свіжої газети — тільки час змарнуєш. У нас на все місто є лише один газетний кіоск на розі вулиць Гоголівської і Пролетарської, але й він здебільшого закритий.

Правда, можна ще податися на станцію Полтава-Київська. Там теж є кіоск «Союздруку». Але... влітку в ньому хоч пиріжки продавали, а тепер і його закрито.

Замість газет ми, полтавці, читаємо постанови міських організацій про задоволення культурних запитів населення міста. Чи довго ми ще будемо читати ці постанови, нехай скажуть ті, що їх пишуть.

В. СЕМЕНЕНКО.

МИ ПРО ХОМУ, А ВОНИ ПРО ЯРЕМУ

Любий Перче! Група робітників Заложцівського спиртозаводу послала до Міністерства харчової промисловості УРСР листа з запитанням: чи треба виплачувати премію робітникам сировинного цеху за збереження сировини.

Міністерство переслало це запитання з вулиці Кірова, 23 до Укрзахголовспирту, на вул. Фрунзе, 53. Мабуть, відстань між цими двома київськими вулицями надзвичайно велика, бо відповідь на запитання ми одержали тільки через п'ять місяців. Головний інженер главка т. Візельман відповів нам, як оплачуються надбавки за... необмежений час роботи. Ми їм про Хому, а вони нам — про Ярему, ми питали про гарбузи, а нам відповідають про образи. Мабуть, все стерлося в нашому листі, доки він лежав у бюрократичних шухлядах. А хто ж таки по-справжньому відповість на наше запитання, про яке ми двічі нагадували міністерству?

За дорученням робітників
Й. ВОЛОЩУК.

Тернопільська область.

Мал. В. БАКАЛА і Л. БРАЗОВА (Полтава)

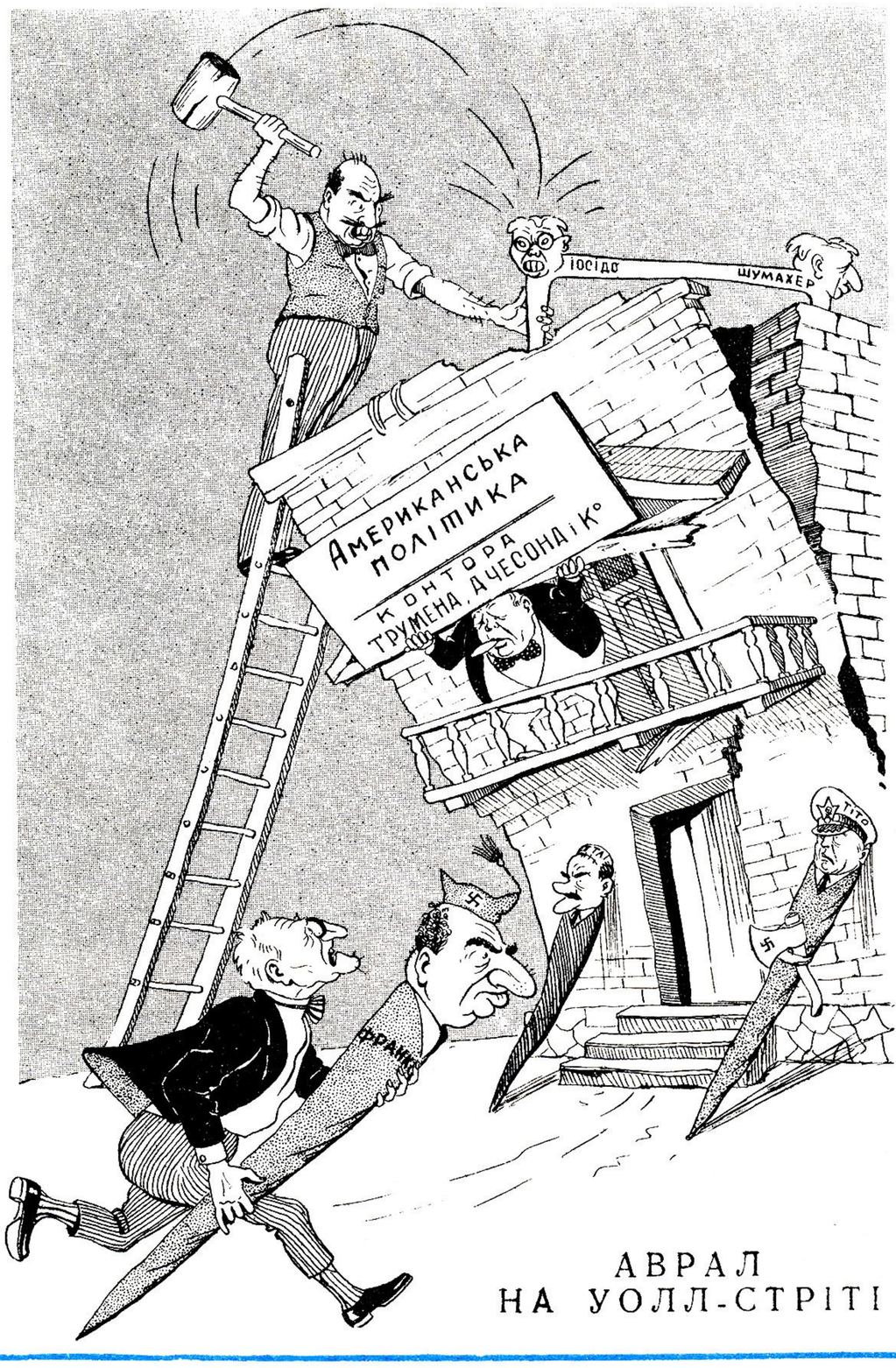

АВРАЛ НА УОЛЛ-СТРІТІ

НЕЗВИЧАЙНЕ СТАНОВИЩЕ

Пробач, будь ласка, Перче, що звичайного листа надсилаю тобі у незвичайному конверті. Мусив сам його зробити, бо в нашому районі конвертів не знайдеш і вдень з вогнем. Райгазета критикувала вже за це районну контору зв'язку. А з контори відповідають, що вони не відповідають за відсутність конвертів. Область, мовляв, їх не дає.

Звернулися ми до керівників обласної контори зв'язку, а вони надсилають нашу скаргу до Києва.

Так ми оце до тебе, Перче, з проханням. Тобі ж рукою подати до республіканських організацій. Організуй, будь ласка, забезпечення районів конвертами.

В. ЗАЛУЖНИЙ.

Апостолівський район,
Дніпропетровської області.

ВІД ПЕРЦЯ. Забезпечувати населення конвертами повинні дві республіканські установи. Але т. Кузнецов — керівник Укркниготоргу та т. Кириченко — уповноважений Міністерства зв'язку ніяк не встановлять між собою ділового зв'язку. Через те й створилося незвичайне становище із звичайними конвертами.

ЛИШИЛАСЬ ДРІБНИЦЯ

Від імені виконкому міської Ради запрошуємо тебе, Перче, до нас на урочисте відкриття Палацу піонерів. Без зайвої скромності можна сказати, що керівники міста не шкодували ні сил, ні часу для відбудови. За останні сім років на це витрачено 25 нарад і 18 засідань, на які пішло 1237 людино-днів! Про постанови та резолюції ми вже й не говоримо. Навіть проект відбудови складено. Навіть затверджено цей проект.

Лишилась дрібниця: відбудувати самий Палац. Але за цим справа не стане. Не такі у нас керівники міста, щоб зупинятися на півдорозі. Як стало нам відомо, вони й зараз готують чергове засідання і чергову постанову.

Б. СОКОЛОВ.
Є. СМЕТАННИКОВ.

м. Дніпродзержинськ.

ДІАЛОГ З МОРАЛЛЮ

— Де у Харкові можна придбати квиток до кінотеатру?
— У касі кінотеатру.
— А якщо «всі квитки на сьогодні продано»?
— Тоді біля кінотеатру в спекулянтів...

Мораль цього діалогу така: не ходи в Харкові в кіно під час аншлагів. Цим ти знищиш спекуляцію квитками і одержиш подяку від міськміліції.

А. ШАПОВАЛОВ,
студент Харківського юридичного інституту.

●

ПЕРЕЦЬ ДОПОМІГ

У ПЕРЦІ № 22 за минулий рік було опубліковано фейлетон «У міністерство ходив, жданики погубив...». Як повідомив міністр соціального забезпечення УРСР т. Ананченко, фейлетон обговорено на засіданні колегії міністерства. Вжито заходів до поліпшення розгляду заяв та скарг трудящих. **Завідувача відділу пенсій по соцстраху т. Рубчинського знято з роботи, на заступника начальника управління установ соцзабезу т. Локтіонова та начальника управління пенсій т. Шувалова накладено стягнення.**

☆ ☆ ☆

До ПЕРЦЯ надійшли сигнали про грубі порушення Статуту сільськогосподарської артілі в колгоспах Зачепилівського району. Як повідомив Харківський обком КП(б)У, ці факти підтвердилися. Другого секретаря райкому партії т. Трояна та районного прокурора т. Рященцева знято з роботи. Першому секретареві РК КП(б)У т. Травініну оголошено сувору догану з попередженням і з занесенням до облікової картки. **Всім особам та організаціям запропоновано негайно розрахуватися з колгоспами.**

☆ ☆ ☆

Громадяни Стеценко та Кондратюк поскаржилися ПЕРЦЮ, що директор Бучацького (Тернопільщина) спиртозаводу т. Таранухо незаконно звільнив їх з роботи. Після детального розслідування скарги обох скаржників було поновлено на роботі. **За незаконні дії директор спиртозаводу Таранухо знятий з роботи.**

К У П Е Ц Ь

У заморського купчини
Препохабная личина.
Він лякає і чаклує,
Та купує...
Все купує —
Міністерські кабінети,
Банди, культи і газети,
Лісинманів найпідліших,
Кардиналів найсвятіших,
Генералів найбравіших,
Поліцаїв найлютіших,
Всяких тітів,
Хірохітів,
Шпигунів, убивць, бандитів
Отаких, який він сам,—
Всіх купує дядько Сам.
Сам спішить:
То мостить бази,
То лакеям крутить в'язи,
То никає
В край із краю,—
Для війни шукає кров,
То в Тібеті заливає
Далай-ламі про любов,
То в ефірі многохвильнім
Бібісякою смердить,
То над селищем над мирним
Злою бомбою гримить,
То лакейськими руками
В Асамблеї голосне,
То укритий синяками
Із Сеула драпоне,
Хоч яка в купчини міна,
Хоч який він сіє жах—
Збанкрутує зла личина,—
Фірма Сама
Терпить крах!

С. КОВАЛЕНКО.

м. Ізюм.

Остап ВИШНЯ

ВІРНИЙ СПОСІБ

1

Все тепер ясно...

Всенький світ ламав собі голову, чому саме Народно-визвольна армія Корейської демократичної республіки за допомогою китайських добровільців так лупцює Макартурове військо.

Як Сидорову козу. І в хвіст, і в гриву, коли, розуміється, коза має гриву.

Такий геній, такий геній, такий генерал, що його батько ще Філіппіни свого часу повоював, — і так п'ятами в Кореї блискає...

У чім річ?

А воно, бачите, причина тому, як гадає Макартурів штаб, те, що офіцери американської армії пороз'їдалися...

Холки понаїдали, черева повідпускали, мордяки понагулювали, сидять у Японії, хакають, гикають, очі в їх смальцем позатікали, губи їм пообвисали й слина з рота котиться...

Те, що офіцери у штабі усвиноподобилися, — не наша фантазія.

Чого б це нам раптом закортіло фантазувати з приводу такого, вибачте на слові, людського посліду, як офіцерство макартурівського розбишацького війська?!

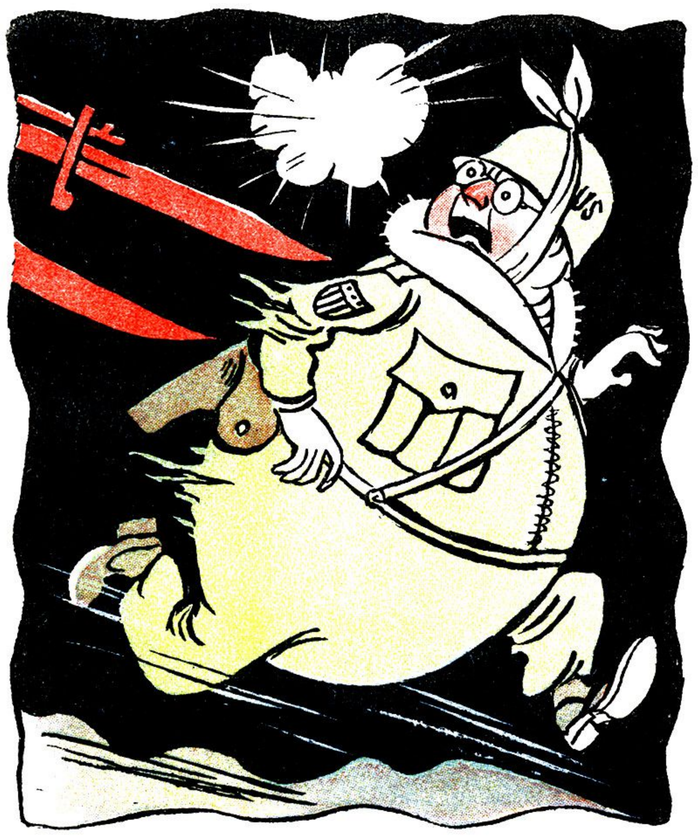

Що нам — більше ні про віщо думати?

Аж ніяка це не фантазія, а офіціальна характеристика макартурівського офіцерства, що її дає комендант штабу Макартура й командуючий токійським гарнізоном бригадний генерал Мільбурн.

Мільбурн наказує своїм офіцерам негайно схуднути.

Комендант Макартурового штабу сильно занепокоєний тим, що «значна частина офіцерів — розгодовані й розжирілі товстуни».

— Особливо я маю на увазі,— лементує генерал,— офіцерів з обвислими, випнутими черевами, які, очевидно, або багато їдять (генерал забув слово «жерти». — О. В.), або не мають достатньої фізичної нагрузки, або те й те разом. Усі офіцери мають бути фізично придатними до бойових дій або до виконання надзвичайної служби. Я не дозволю, щоб підлеглі мені офіцери оберталися в обжер та в гулящих нероб».

Для таких, з дозволу сказати, офіцерів більше придатне слово саж, а не штаб,— та не будемо ображати чесних свиней...

Сидять у Японії, п'янствують, жеруть, розпутствують, знущаються з трудящих японців,— от черева й поодвисали, очі смальцем і позапливали...

2

Що робити?

Схуднути! Так і в наказі сказано.

А щоб схуднути, що робити?

Хай проконсультуються у тих офіцерів, що безпосередньо розбійничають у Кореї.

Перевірено на фактах, що:

1) Найтовстопузіший американський офіцер, коли на нього трудящий кореєць або китайський доброволець грізно тюкне — тю! — втрачає на вазі мінімум 50 процентів.

2) Од Чхоньаня до Єгваня — пузо у нього як корова язиком ізлизує.

3) Од Єгваня до Тегу — всихають губи, розсмальцьовуються очі і сохне в роті...

4) Од Тегу до Пусана — черево у нього вже прилипає до спини, і він ускакує в Пусані на пароплав легкий, як пір'їнка. Важко дихає, а худий, худий та стрункий, як очеретинка, тільки переляканий. Так переляканий, що він іще й онукам розказуватиме, як його корейці «похудали»...

Вірний спосіб...

ВИБОРЧА КОМЕДІЯ В АМЕРИЦІ

(КІНОХРОНІКА ПЕРЦЯ)

Мал. В. ГРИГОР'ЄВА

НАРОДНА КАЗКА

ЧЕРЕВИКИ...

Три століття тому японці перепливли на кораблях море, вийшли на берег у Кореї і оголосили війну її народові. Ідуть, гримлять зброєю. А корейці стали всі, як один, та й почали громити й гнати ворога,— японці й перелякалися.

Спочатку генерали, а за ними й солдати почали відступати. Мечами розмахують, погрожують, а самі все задкують та задкують...

Сам мікадо, імператор японський, наказує військові: «Вперед!» А воно не слухає та все задкує... Мікадо допомогу одну за одною посилає, але й допомога теж усе задкує, задкує, задкує...

«Що робити?— думає мікадо.— Як мені військо своє зупинити, щоб воно не задкувало?».

Думав, думав і придумав. Написав наказа: «Наказую всім шевцям шити черевики без задників».

Шевці зраділи: «Чого простіше — шити такі черевики!»

Пообував японський мікадо все своє військо у черевики без задників та й радіє: «Ну, вже тепер не будуть одступати! Коли в них нема хоробрості, так зате зажерливість єсть. Як почнуть одступати, з них черевики й поспадають. Їм і черевиків буде шкода та й колько по колючій траві та по камінню босяка задкувати. Тепер хоч-не-хоч уперед підуть.

Он який був розумний мікадо!

Тільки недовго він радів. Глянув на військо, а воно черевики погубило, а проте задкує, задкує, задкує...

Так і прогнали корейці тоді, за прадавно минулих років із своєї країни японців.

А в Японії й досі шевці шиють черевики без задників.

Записав В. КУЧЕРЯВЕНКО.

ІНШИЙ

Колись в статті передовій,
У стінгазеті цеховій,
Назвали гірших імена,
Писали: «Серед гірших
Ми зараз бачим Супруна,
Бровка, Манька та інших».

Сказати мушу, день чи два
Я думав — і немало,
Бо та стаття передова
Спокою не давала.

І все ж придумав під кінець;
Щоб працювать ударно,
Установив новий різець
На свій станок токарний.

Установив, включив станок —
Пішло!
Душа радіє.
І доки заспівав гудок —
Дав вісім норм тоді я.

Недаром думав—наяву
Хороші результати!
Тепер про ту передову
Я можу все сказати:

У тій статті кілька імен
Тоді назвали гірших...
Признаюсь,
Я, Петрів Семен,
Тоді був серед «інших».

Г. КНИШ.

м. Львів.

НЕЗВИЧАЙНІ пригоди

ТІЛЬКИ БУЛЬКНУЛИ гроші, в сумі 60 тисяч карбованців, переказані ще два роки тому колгоспом ім. Берія (Новогеоргіївський район, Кіровоградської області) трестові «Облмеліоводбуд» на ремонт артезіанського колодязя. Гроші тільки булькнули, а в колодязі не булькає, бо він і досі невідремонтований.

ЦІЛУ НІЧ ПРОБЛУКАВ темними вулицями Тернополя директор міської електростанції т. Щербань. Тільки на світанку йому пощастило знайти свою квартиру.

ПОЖУВАЛИ КОЗИ 300 молодих дерев, посаджених учнями біля Гребінківської середньої школи (Київщина). Тепер, сподіваються кози, заврайкомунгоспу т. Гаєвський організує нове деревонасадження й знову забуде про охорону молодих посадок.

АРХЕОЛОГІЧНА ЗНАХІДКА. У с. Ярославці, Глухівського району на Сумщині, серед бур'яну знайдено цегляну «коробку» сучасної архітектури. Старожили признали в ній початий ще до війни і досі не добудований клуб на 500 місць.

НАЇЛИСЬ ДРИЖАКІВ сотні пасажирів, користуючись відкритим вантажним таксі Миколаївської автотранспортної контори, Херсонського міжоблавтотресту. Директор контори т. Куперштейн, для якого, очевидно, однаково, що люди, що дрова, систематично посилає на лінію це таксі замість автобуса.

НРАВИ НОВОГО СВІТУ

Мал. О. КОЗЮРЕНКА

У Сполучених Штатах зростає злочинність серед дітей і юнацтва. (З газет).

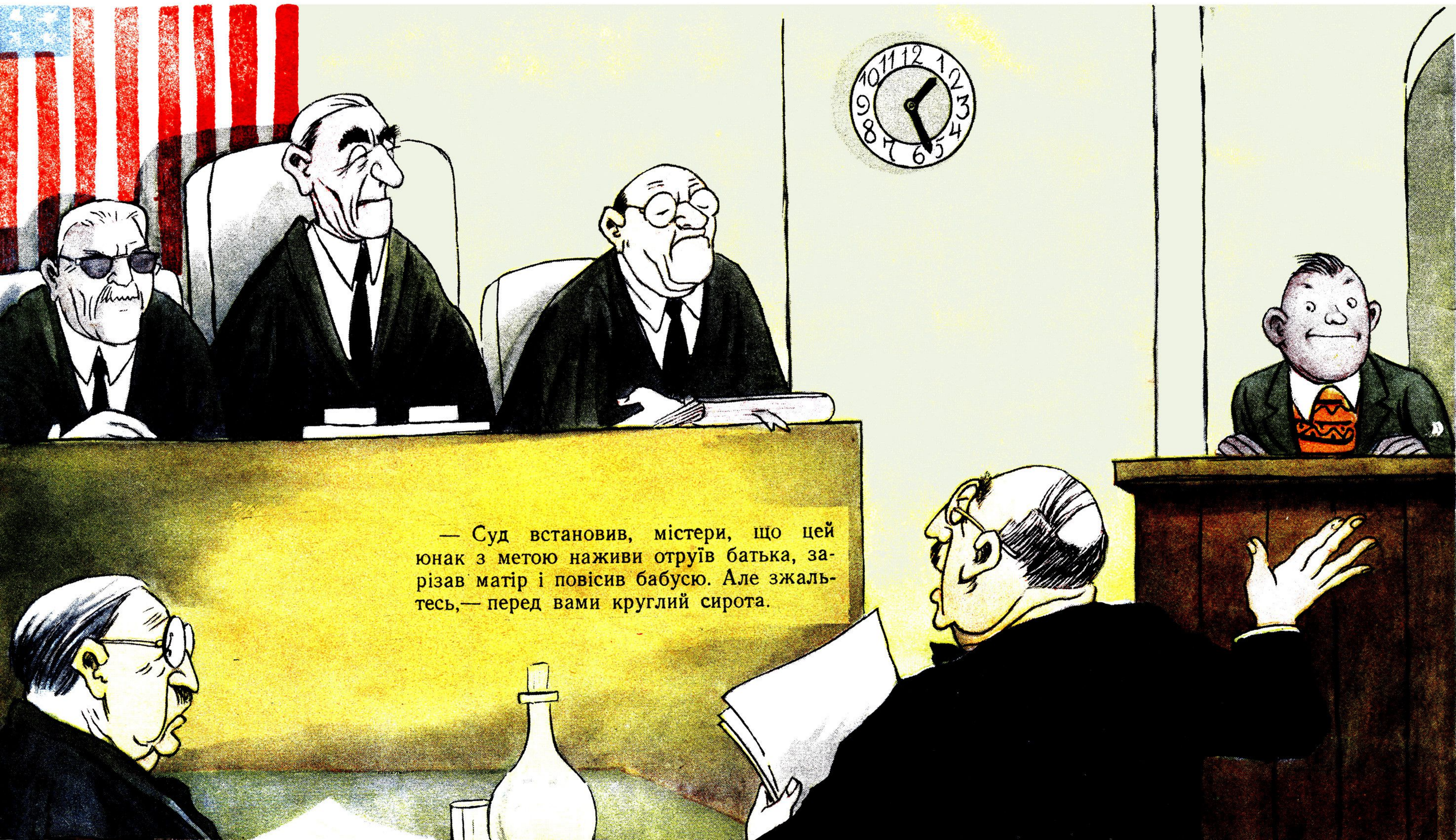

— Суд встановив, містери, що цей юнак з метою наживи отруїв батька, зарізав матір і повісив бабусю. Але зжальтесь,— перед вами круглий сирота.

Юрій СМОЛИЧ

АМЕРИКАНСЬКИЙ ГАУЛЕЙТЕР

НОВИЙ ПОСТОЯЛЕЦЬ В ОСОБНЯКУ «АСТОРІЯ»

В особняку «Асторія» (Париж, Єлісейські поля) — метушня та гармидер. Вікна розчинені навстіж, служниці протирають сухим клоччям скло, служки надраюють пемзою канделябри... «Асторія» готується прийняти нового постояльця.

Що ж то за квартиранта чекає особняк «Асторія» (Париж, Єлісейські поля)? Хто з живих людей наважиться жити в цьому мертвому домі?

В особняку «Асторія» тільки шість років тому стояв штаб загарбників, гітлерівських окупантів... Тепер сюди повертаються старі мешканці. Тут знову стоятиме штаб гітлерівських, чи пак,— труменівських окупантів.

Армію американських найманців в Європі — так звану «армію Північно-атлантичного союзу» — створено. Містер Трумен призначив і командувача. Це — генерал Дуайт Давид Ейзенхауер, або, як його ще звуть американські репортери, генерал Айк.

Приймаючи нове призначення, генерал Ейзенхауер виголосив промову. «Я буду щасливий,— сказав він,— мати під моїм командуванням німців Західної Німеччини». Ще б пак! Кожному генералові хочеться мати під своїм командуванням досвідчених головорізів, а генерал Ейзенхауер добре пам'ятає, як вони нам'яли йому боки в Арденнах.

Підручним генерала Ейзенхауера по створенню західнонімецьких збройних сил призначено гітлерівського генерала Шпейделя, колишнього начальника штабу Роммеля, того самого Роммеля, що колошматив ейзенхауерівських джоні у Північній Африці біля Бізерти. Генерал Ейзенхауер висловив своє глибоке задоволення з приводу такого призначення.

— Гут морген, майн генерал! — вітає його націст Шпейдель.—Хайль! — і по-фашистському викидає руку вперед...

Так починається день командувача європейськими збройними силами американських агресорів.

Фотокарикатура ЮР-КА

ЦЕНТР-ФОРВАРД

Ейзенхауер здобув найбільшу популярність та зажив найбільшої слави замолоду. Він прославився як футболіст. Грав Ейзенхауер у провінціальних командах Абіліна та аристократичних командах Вест-Пойнта — центр-форвардом.

Це було сорок років тому. У ті часи (як, проте, і тепер) в американському футболі тактика була одна, однакова для всіх команд: всі «грали на центр-форварда», щоб той «шутував по голу». Така тактика побудована на імперативі одного, центрального гравця та на перевазі грубої сили. Поміж теоретиків футбола такий «стиль» гри так і йменується «імперативним стилем» або «тактикою грубої сили». Практики гри у футбол знають, що цей стиль і така тактика у сучасному футболі завжди приводять тільки до програшу. Але Ейзенхауер цей стиль зробив взагалі стилем свого життя і в усьому визнає тільки таку тактику...

Вчився Айк посередньо, насилу перетягаючи ноги з класу в клас та з курсу на курс. Але вчитися Айкові-потворі — так прозвано його на шкільній лаві, і це прозвисько залишилося за ним і до сьогодні — довелося багатенько: військова академія (тобто школа) у Вест-Пойнті (1915 р.), танкова школа (1920 р.), училище генштабу (1926 р.), військово-промислова академія (1934 р.).

Цілком природно було чекати, що, діставши перший офіцерський чин саме в час першої світової війни, Дуайт Ейзенхауер блисне своїми військовими талантами та виявить своє геройство на полях брані першої світової війни. Цього, одначе, не сталося. Допоміг йому той же футбол: Айк-потвора колись, ще в шкільному матчі, трохи забив собі ліве коліно. Ця травма аж ніяк не заважала Айкові і далі грати у футбол. Одначе, тільки почалася війна, капосне ліве коліно почало нити. Оце ниття й дало Айкові змогу, замість воювати на фронті, зайнятися військово-педагогічною діяльністю: він муштрував гарматне м'ясо.

Ці «видатні заслуги» молодого офіцера були належно відзначені, і протягом коротких двох з половиною років з молодшого лейтенанта він дослужився до чина... зауряд-підполковника.

Та протекції на той час були вже вичерпані — виявилося, що коліно в Айка в цілком пристойному стані — і підполковник Дуайт Ейзенхауер був-таки призначений у дійову армію. Ця фатальна для Айка-потвори подія сталася 11 листопада 1919 року. А через півгодини, після призначення Айка в дійову армію, перша світова війна закінчилась. Бравий вояка Дуайт Ейзенхауер, так і не повоювавши, був відкликаний у тил з... дійової армії, як фронтовик. І негайно ж дістав за це бойову нагороду — офіцерську медаль «За бойові заслуги».

Та через десять років Ейзенхауер все ж побував на полях першої світової війни у Франції. Після закінчення військової академії він був призначений генеральним штабом США командувати... укладанням «Путівника по американських полях боїв у Європі».

Не треба думати, що місія Ейзенхауера мала на меті вшанування солдатського труда у минулій війні й пам'яті загиблих героїв. Ейзенхауер «інспектував» прикордонні оборонні споруди та вивчав рельєф пересіченої місцевості, старанно заносячи все це на карту. Бо підполковник Ейзенхауер був звичайним шпигуном генерального штабу США, звичайним шпигуном, тільки з дипломатичним паспортом. І з того часу Ейзенхауер на все життя— аж донині — засів у таємних канцеляріях генерального штабу та військового міністерства США. Айк-потвора покинув навіть грати у футбол,— де вже там заганяти голи у ворота противника на футбольному полі, коли політика держави, від якої ти одержуєш долари, базується на принципі — загнати гол у ворота всіх країн.

ІРЖАВИЙ ГЕНЕРАЛ

Просидівши три роки у таємних канцеляріях генштабу, Ейзенхауер дістав нове призначення: він став помічником начальника штабу генерала Макартура (цього самого Макартура!). Разом із ним Ейзенхауер виїхав «укріплювати Філіппінські острови». Коли почалася японо-американська війна, й японці напали на Філіппіни, генерал Макартур накивав п'ятами звідти аж у Австралію.

Для Ейзенхауера філіппінська «кампанія» закінчилася з кращим ефектом. Він дістав за укріплення Філіппін чин бригадного генерала від уряду США і бойовий хрест «За бойові заслуги» — від маріонеткового президента Філіппін. Правда, при обороні Філіппін від японців він навіть не був, бо саме напередодні вилетів у США за військовими формуваннями для оборони Філіппін... Та тільки стало відомо про хоробру втечу генерала Макартура в Австралію,— Ейзенхауер негайно ж (за три дні) дістав ще вищий чин — генерал-майора.

Так заповзятливому воякові, старому рубаці на футбольних полях — знову не пощастило повоювати. Замість цього він був негайно ж призначений генералом Маршаллом — в ті часи начальником генштабу — на пост начальника відділу воєнного планування генштабу, тобто відділу, який укладав стратегічні плани війни для всіх театрів воєнних дій.

Участь Ейзенхауера у другій світовій війні проти гітлерівського фашизму всім добре відома, і роль його у цій війні всіма добрими людьми згадується недобрим словом. Ім'я Ейзенхауера — поруч з ім'ям Маршалла — пов'язане з тим кричущим і підлим неподобством, яке увійшло в історію під назвою «другий фронт». Це саме він, Ейзенхауер, і зволікав відкриття «другого фронту». Й аж нарешті,— коли Радянська Армія вже сама докінчувала війну, добиваючи гітлерівського звіра в його барлозі, — генерал Ейзенхауер «шутував».

Всі пам'ятають, що з того ейзенхауерівського «шута» вийшло. Гітлерівці наклепали його воякам в Арденнах. Було б тоді американцям зовсім зле, коли б Черчілль не попросив підмоги... в Радянської Армії. Радянська Армія рушила на всіх фронтах — і гітлерівська контратака в Арденнах захлинулася...

Після війни генерал Ейзенхауер написав книгу: «Хрестовий похід в Європу». Книга ця — підлий і блюзнірський наклеп на радянських героїв, що віддали своє життя для перемоги. Книга ця — мерзенне глузування з Радянської Армії, яка мужньо й героїчно воювала одна і сама перемогла гітлерівську воєнну машину. Книга ця — пасквіль на весь радянський народ. За цією книгою генерала Ейзенхауера виходить, що Радянський Союз майже й не воював, воювали тільки американці, і «рятівником Європи» проголошується в ній... генерала Ейзенхауера.

Після цієї книги Ейзенхауера вже не звуть просто «Айк», і не «Айк-потвора». Захлинаючись у сахаринових дифірамбах, реакційна преса США прозвала його «залізним Айком».

«МАКАРТУР ЄВРОПИ»

Невдовзі після закінчення війни Ейзенхауер пішов у відставку і зайняв пост... ректора Колумбійського університету.

У своїй першій же «науковій» доповіді ректор університету, доктор гоноріс кауза Дуайт Д. Ейзенхауер заявив: «Систему освіти треба перебудувати так, щоб вона повністю задовольняла потребу в молодих людях, які б уміли носити форму й обслуговувати гармати». І пустився Ейзенхауер перебудовувати ввірений йому університет на казарму, на кшталт іллінойського табору резервістів.

Та секрет перетворення генерала Ейзенхауера на цивільного муштровика був не в його любові до науки. Як військовослужбовець, він, за конституцією США, не мав права бути обраним, а реакційні кола збиралися висунути кандидатуру Ейзенхауера... в президенти США на виборах 1948 року.

Не пішов Айк у президенти тільки тому, що група монополістів, яка проводить своїх кандидатів через партію республіканців, договорилася з тою групою, що проводить своїх кандидатів через партію демократів,— і всі гуртом зійшлися на тому, що містер Трумен неперевершений холуй і може й далі сидіти на президентському стульчаку. А Ейзенхауерові була уготована інша роль...

Тільки затихла виборча шумиха й минув «час пристойності», Ейзенхауер залишив без жалю свою кар'єру наукового та педагогічного діяча... і невдовзі дістав призначення командувача силами неофашистської коаліції Північно-атлантичного союзу в Європі.

У зв'язку з призначенням Ейзенхауера американські агентства цілком одверто пишуть, що «атлантичні сили будуть покликані приборкати народні революції в Європі». І, навіть, сам містер Трумен з приводу цього призначення заявив, що «Ейзенхауер буде робити в Європі те, що Макартур в Японії».

Світ знає, що робить Макартур в Японії! Світ знає, як він заливає кров'ю Корею й чинить агресію в Китаї!

Містер Трумен хотів би такої долі й для Європи...

Й от генерал Ейзенхауер в Європі. Гаулейтер американського імперіалізму під охороною озброєної до зубів поліції петлює по вулицях європейських столиць, скрадаючись, як тать у ночі. Він боїться народу, боїться людей...

Мільйони простих людей Європи сказали йому — геть!

Воювати за інтереси американських імперіалістів народи Європи не будуть.

Редактор Ф. МАКІВЧУК. РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ: Остап ВИШНЯ, О. КОЗЮРЕНКО, О. МИХАЛЕВИЧ, С. ОЛІЙНИК.

Видавництво ЦК КП(б)У «Радянська Україна». Адреса редакції: Київ, Коцюбинського, 7. Тел. 5-30-31, 4-65-56. Передплатна ціна 2 крб. на місяць.

Журнал «Перець» № 3 (206) (на украинском языке). Підписано до друку 31. I. 1951 р. Формат 70×105 см. 1,5 друк. арк.

БФ 00186. Друкарня видавництва ЦК КП(б)У «Радянська Україна». Київ, Прозорівська, 59. Зам. 285. Тираж 100.000 прим.

НА ЗАКЛЮЧНОМУ КОНЦЕРТІ ОЛІМПІАДИ

Мал. В. ГЛИВЕНКА

— Це майстри виступають?
— Так. Майстри високих урожаїв.